Broj istisaka iznosi 16.000

God. II.

Br. 9.

Naša Gospa Lurdska

Mjesečno ilustrirano glasilo

Majke Božje Lurdske,

BLAGOSLOVLJENO

OD SV. OCA PAPE, PIJA X.

Dozvolom crkvenoga i redovničkoga starješinstva.

Odgovorni urednik:

O. Bernardin Škrivanić, Provinc.

Cijena za čitavu godinu 1 kruna.

Rukopise i pretplatu treba slati

Ocu Bernardinu, Provincijalu kapucinâ.

RIJEKA.

„Po Mariji k Isusu!"

Kat. tiskovno društvo. Rijeka. 1909.

MRTVI PRETPLATNICI.

— Jeste li vi pretplaćeni na **„Našu Gospu Lurdsku?“**

— Dakako.

— Tako valja, baš me to veseli! Koliko ste našli drugih pretplatnika?

— Nijednoga.

— To me vrlo žalosti.

— Zašto?

— Jer Vi na taj način spadate med **mrtve** pretplatnike **„Naše Gospe Lurdske“.** Kako pak da se radujem nad **mrtvacem?** Naš listić hoće, da okupi oko sebe sve, što je živo, radino, vatreno, požrtvovno, odlučno, svijesno u lijepoj Hrvatskoj, pa kad naigje na kojega pretplatnika, koji ne odgovara svojoj zadaći, svojoj dužnosti, tada takovog ubraja med **mrtve** štovatelje Djevičine. Svi se dakle Gospini štovatelji moraju maknuti, moraju raditi svim silama i nastojati, da pod bijeli Marijin barjak sakupe što više bojovnika, okupe što više vojnika.

— Ali oko toga mora da nastoji **povjerenik.**

— Nije istina, to spada **na sve.**

— A tako?!... E pa dobro, onda ću se i ja maknuti pripravan za slavu i čast lijepe Gospe i u vatru.

— To me veseli, to napunja radošću. Vi megjutim s pouzdanjem možete očekivati, da će Vas prebl. Djevica kao nevinu Bernardicu, koja Joj je bila obećala, da će dolaziti k Spilji za 15 dana, **učiniti sretnom, i ako ne u ovoj bijednoj dolini suza, a to sigurno u vječnoj našoj Domovini.**

Da ste zdravo!

Darovi za Crkvu:

Franjo Pokorić, A. Stanić, Vlč. I. Stimac, M. Kostelić, K. Kostelić, K. Draženović, Stj. Ilić, M. Radinikoić, M. Vujnovac, S. Pokorić, I. Polić Iz., M. Polić Iz., L. Razporić, I. Crtin, V. Svačin, J. Torjanac, P. Zetić, K. Macanić, M. Pavličević, J. Varović, A. Huzjak, Lucija Spolarić, N. N., Rozalija Matačić, G. Jelenc, I. Molnar, A. Kovačić, M. Kovačić za pokojn., N. Borković,

Predragi moj Oče Provincijale!

Sofija, dne 16. kolovoza 1909

Već sam se davno morao zahvaliti na vašoj ljubavi dobrohotnosti, što mi redovito šaljete Vaš izvrsni tjednik **„Quarnero“,** *koji otvoreno i bez obzira udara na neprijatelje Božje i pobija ih snažnom i jakom mišicom. Moji ga svećenici čitaju osobito rado.*

Molim dragoga Boga, da Vaš list, što više procvate i iznese potpunu pobjedu nad svojim neprijateljima. — Najve-

čim veseljem takogjer čitam u njemu, što se čini u Vašoj krasnoj Kripti.

Nadbiskup Roberto Menini.

Mi ćemo takogjer Božjom pomoći naskoro posvetiti crkvu u čast Bl. Djevice Lurdske. Nevjerojatno je upravo kolike je suprotivštine morala podnijeti ova zgrada. Uvjeren sam, da je sotona sve moguće pokušala, da osujeti gradnju ove Crkve, koja je — čvrsto se nadam odregjena, da bude izvorom obilnih milosti Bugarskome narodu. Već su tri godine, što je izragjen nacrt, ali se nikako nije moglo kraju uslijed mnogobrojnih zapreka. Dapače su jučera došli oružnici, da zapriječe gradnju. Moje je uza sve to pouzdanje u Presvetu Djevicu nepokolebivo, pa sam uvjeren, da će napokom Gospa još jedamput satrti glavu neprijatelju i slavlje slaviti nad sotonom. Usrdno Vas molim, da se i Vi sa svojim vrijednim kat. Riječanima u tu svrhu pomolite.

. . . .

. . . .

Dovršujem ovo pismo želeći Vam najbolji uspjeh u svim Vašim zamašitim poduzećima.

Blagosljivljem od srca čitavu redovničku obitelj i sve druge Riječane.

Vaš najodaniji domorodac i brat u sv. Franji

Fr. Roberto Menini
Kapucin-Nadbiskup.

Sa Jadrana do Gave.

Crte i utisci s II. hrv. hodočašća u Lurd.

Tako će nositi naslov nova knjiga, koja će izaći iz vješta i poletna pera poznatoga hrvatskoga pjesnika, „Cetinskoga mlinara“. Ne treba ni isticati, da će to djelce svakoga udovoljiti. Jamči nam zato darovitost i plodovitost našega pučkoga pisca i pjesnika, a i već dosadanji sastavak, koji nas je upravo oduševio i zanio.

Što se pak tiče vanjske otpreme Uredništvo će „Naše Gospe Lurdske“, kojoj je pisac dragovoljno ustupio nekladu, sa svoje opet strane sve moguće upotrijebiti, da knjižica svojom vanjskom otpremom, i što je glavno cijenom, bude pristupačno svakoj hrvatskoj kući.

Djelce će ugledati svijetlo za 40 dana. Cijena ne će nikako prekoračiti 1 kr.

Nadamo se, da će svi štovatelji Gospe Lurdske, osobito naši dosada revni i požrtnovni povjerenici, sakupiti za ljubav Majci Božjoj što više predplatnika, to više, što je čista dobit namjenjena za izgradnju Njezina velebnoga hrama na Rijeci.

Uredništvo.

DRUGI PUTA U LURDU - NOVOME SIONU.

◇◇◇

Pa što ćeš nam, milo Glasilo Gospe Lurdske, moći nova pripovijedati o Gospinome Gradu? Zar nijesmo dosta toga čuli, ili zar nije prvo hodočašće više manje slično drugom hodočašću?

I židovski je izabrani narod bio po zakonu obvezan svake godine barem jedanput sveti Sion pohoditi i svoje žrtve tamo jedinome Bogu prikazati. I uvijek je židovski puk s novim veseljem tamo boravio, novim se žarom ljubavi svome Bogu u svetome Sionu prikazivao. A kad je taj narod bio zatočen i nije mogao poći tamo, gorke je suze lio i utješiti se nikako nije htio, kako Prorok opisuje: «*Na rijekama Babilonskim, ondje smo sjedjeli i plakali, kad smo se sjećali tebe, Sione!*» (Ps. 136, 1.)

«O sveti Sione, gdje je sve stalno i ništa ne prolazi! Tko nas je u to sunovratio? Zašto smo ostavili tvoga utemeljitelja i tvoje društvo?» — pridodaje na to sv. Augustin, tumačeći prijašnje riječi sv. Pisma.

A zašto je hrlio četimice izabrani narod svake godine za vrijeme velikih praznika u sveti Grad, na goru Sion, gdje se ponosno uzdizao njihov do najdaljih granica svijeta poznati i glasoviti hram, u kojemu su se jedinome Bogu klanjali, te čast i po-

klon Mu iskazivali? Koja je sila to bila, što ga je tjerala preko gora i planina, preko brda i dolina, da se ivrgavajući tisuću pogibli dade na tako daleko i teško putovanje? Koje je bilo tako moćno i jako poticalo, što ga je napunjalo tolikom jakošću i snagom, da je često prezirući najveće tegobe i protivštine dalekoga puta, dapače stavljajući na kocku vlastiti život, preko svega toga kao na krilima hrlio prema svetome Sionu? Koja je to bila svejakost i svesila, što ga je uzdižući nad naravnu moć i snagu čudovito privlačila tamo glavnome gradu puka odabranoga, lijepome Jeruzalemu? — Ta privlačiva sila bila je sveti Sion, na kojemu je počivala sva njihova slava i dika: velebni hram, gdje se očitovala moć i slava Boga velikoga.

U Lurd, koji možemo punim pravom prispodobiti novome Sionu, gdje se danomice pokazuje moć i slava Neokaljane Djevice, koju je Bog izabrao za najbolje sredstvo, kojim će očitovati svoje svemogućstvo i širiti svoju slavu do na kraj granica svijeta, hrle prema želji Djevičinoj čete naroda iz sviju krajeva, da Joj se poklone i tako javnim načinom čast iskažu. Ne mare za trud i neugodnosti, za žrtve i gorkosti, već kao na lakim krilima žive vjere i ljubavi prema presvetoj Djevici i Majci hite u sveti Grad, novi Sion — Lurd.

I mi se tamo evo već po drugiput nagjosmo u velikome broju, da se zadojimo živom vjerom, da se rasplamtimo žarkom ljubavi na ognjištu novoga Siona.

Pred Špiljom.

Evo nas nakon dugoga i teškoga putovanja pred Špiljom, središnjom tačkom Lurdskoga svetišta, po kojoj je gradić Lurd, nekad zakutan i neznatan, postao slavan i poznat čitavome svijetu. Došli smo pred nju u procesiji pod divnom Spomen-Zastavom, pjevajući oduševljeno i gromko onu uvijek milu, uvijek novu, uvijek ugodnu: *Sred te se Pećine!*

Kao što je negda Bernardica gledajući Prikazu bila zaboravila na sve, na sav svijet, koji se oko nje tiskao, pa je jedino nepomično zurila u nebesko

Vigjenje, kušajući u duši neopisivu slast i blaženost — tako su i naši hodočasnici našavši se napokon na onome posvećenome mjestu zaboravili bili na sve protivštine i teškoće puta, pa se zagledavši u onu svetu izdubinu, gdje se Presveta Djevica 18 puta ukazala, napunili čuvstvima neiskazane radosti i zadovoljstva, pomiješanim sa veselim ganućem tronuta srca. Nutarnja si ćućenja moradoše dati oduška, suze im radosnice navriješe na oči, koje se naskoro pretvoriše u glasne jecaje i uzdisaje.

Da, tu je bila presveta Djevica!... Jest pred očima duše moje *«stajala je u izdubini, od same naravi iskopane, okružena nadnaravnim sjajem, Gospa neprispodobive ljepote»!*

Ona je bila tu, ta moćna i dobra Majka; Ona mi se smiješila, Ona me materinjskom ljubavlju dočekala! «Oh! Majko, odavna ja mislim na Te!... Odavna sam Te već htio vidjeti... Odavna te ljubim, svesrdice ljubim!... Oh! kako sam sretan, kako blažen, kako veseo, što Te eto *četvrtiput* tu motrim!... Kako da Ti, mila Gospo, ljubav ljubavlju uzvratim, kako da Ti se na tim velikim milostima odužim?... Kad bih čitav svoj život posvetio Tebi, Tvojoj slavi, Tvojoj službi, kako sam to odlučio, još Ti se ne bi dostojno zahvalio na svim dobročinstvima, kojima me, «lijepa» Gospo, danomice obasipljеš!... Život moj nije ništa, srce je malo, sile su moje neznatne; ja ću dakle sve uložiti, da što više svojih milih domorodaca, dragih Hrvata, zagrijem ljubavlju za Te, dovedem ih do Tvoga prijestola, naučim ih Tebe štovati — i tako ću Ti se, nadam se — bar donekle odužiti *za sve, što si mi učinila*... Molim Te, o Majko, blagoslovi ovu Tebi dragu djecu, koja su pohrlila iz daleke Hrvatske, ne gledajući na daljinu puta, da Ti se baš *ovdje* poklone, da poljube ovu svetu hrid i da se umiju i napiju na Tvome izvoru... Blagoslovi milu moju Hrvatsku i spasi od vanjskih i nutarnjih neprijatelja slavno: *«Predzigje Kršćanstva»*... Blagoslovi napose našega dičnoga predsjednika, za Tvoju slavu toliko zauzetoga biskupa *Carića*, a svrni svoj blagi majčinski pogled i na širitelja Tvoje i Tvoga Sinka slave, O. *Bernardina*,

Urednika dvaju listova, koji pronose svijetom divna djela, što ih Ti ovdje ne prestaješ tvoriti... Izlij takogjer obilje svojih blagodati na *majku moju,* koju si mi se udostojala dati i koja se ovdje uza me pred Tvojim milim kipom nalazi, e da do posljednjega daha ustraje kao uzorna i prava kršćanka, čija se djeca ne će stidjeti svoga Spasitelja, svoga Boga, nego će Ga otvoreno i javno ispovijedati, *pripravni za Njegov sveti nauk i krv svoju proliti*».

Još sam bio u tim mislima i pobožnim uzdisajima, kad oćutjeh na svojim ramenima jaku ruku. Obazrem se — bio je to naš odvažni Organizator, za kojega sam čas prije tako oduševljeno molio, a koji me nekuda vesela lica zvao.

Ugodno iznenagjenje.

Uputih se za njim u sakristiju Lurdske Spilje, gdje mi odmah pogje u susret neka gospodična, koja me primi za ruku, pa će mi veselo: «*Poznate li me*»? — Stadoh jedan čas, kao da hoću to lice, označeno na čelu jakom i omašnom *zarasticom,* dozvati u pamet... «*Jest — Vi ste gospodična* **Leonija Levek,** *koja ste nam poslala nedavno dopis za naš hrvatski listić. Vi ste — zar ne? — ozdravila dne 16. srpnja, na Gospu Karmelsku, preko sv. Mise, koja se odslužila u 6 sati pod veče?*»

— Baš tako je! — odvrati mi ona.

Taj čas moja duša oćuti veselje, zadovoljstvo, utjehu, kakova se samo može oćutjeti, kad gleda prizore, kao što je *uskrsnuće Lazara, pomnoženje kruha u pustinji* ili što slična. I sada, kad se sjetim onoga užitka, srce mi življe zakuca, a dušu obuzme neko neobično ugodno čuvstvo.

Ni pet ni šest skočih brže bolje i pozvah, da vide to živo Božje čudo, javnoga bilježnika, poznatoga i poletnoga našega pjesnika, a od lane i revnoga širitelja slave Gospine, gosp. *Marina Sabića,* i gosp. *Milana Markovinu,* putujućega učitelja poljodjelstva iz Spljeta, vrloga štovatelja Djevice prečiste, skupa sa njihovim vrijednim i duhom katoličkim prožetim gospogjama. Sad u prisutnosti njihovoj

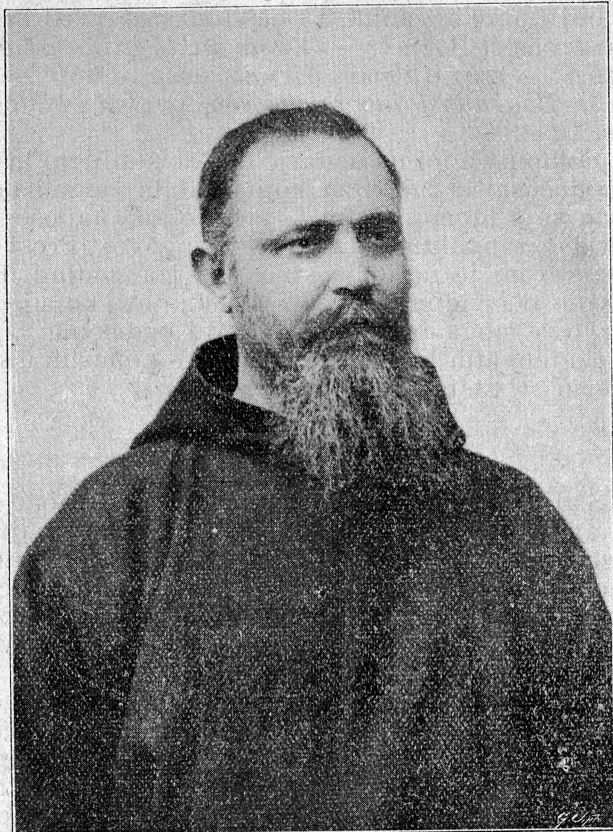
opipah rukama brazgotinu, duboku 7 centimetara, što je preostala, kao neizbrisiv pečat prsta Božjega. Svi smo bili duboko ganuti. Tà našli smo se pred *živim dokazom* moći Božje! — «*Vi ste dakle jedna od onih sretnica — reče duboko dirnut gosp. Sabić — na koju se Bog udostojao baciti svoj pogled i čudovito iscijeliti!*»

Poklonivši joj na uzdarje naš doista lijepi hrvatski hodočasnički znak, za koji me bila zamolila, rastasmo se s njome, sretni i zadovoljni, napose pak ja vruće zahvaljujući Bogu i Njegovoj Presvetoj Majci, što mi je udijelila sreću, da iza godinu dana na svoje oči vidim zdravu i veselu onu, koja je baš za prvoga moga boravka u Lurdu ozdravila.

Čudnovatih li putova Božjih! — pomislih u sebi, kad smo se rastali s njome.

Večer u Lurdu.

Sad bih trebao slika sa nebesa, trebao bih pera angjeoskoga, da opišem bar približno bajnu i vilinsku večer u Lurdu. — Sjajne su zvijezde titrale na nebeskome svodu, kao da se smiješkaju, i svojim umilnom svjetlošću razblaživale srce zemaljskoga putnika. Bezbroj se tih zlaćanih zvijezdica, svjetlih nebeskih luči, krijesilo poput žarkih iskrica, što vrcaju sa nekoga neizmjernoga žarišta, nevidiva oku smrtnome. Kad u jedan mah, eno ih kao da saljetješe na zemlju, pomičući se veselo u neizmjernoj povorci, sad padajući, sad se opet u stanovito vrijeme uzdižući. Posred toga mora plamenova čuju se gromorni glasovi: «*Zdravo, zdravo, zdravo Marijo*»! Pa kako bi na treći povik «*Zdravo Marijo*» pojedine skupine dizale svijeće u vis, hoteći time pozdraviti Gospu, a onda ih opet spuštale, izgledalo je, kao da se to bezbroj svijeća pretvorilo u plameno more, kojemu su se valovi uzbibali i u tisuću iskrica čarobno prelijevali. Angjeoski, a ne ljudski — rekao bi — orili se glasovi, što su dopirali iz toga mora svijeća: tako su se skladno, tako milozvučno, a ujedno tako gromko i oduševljeno uzdizali prema Spilji u pozdrav Kraljici neba i zemlje.

Otac Bernardin, Organizator hodočašća.

Slava se Gospe Lurdske danomice sve više širi. Svako hoće da ima pred očima barem kaki taki „facsimile" prave Lurdske Spilje, koju je svojom prisutnosti posvetila Kraljica neba i zemlja. I pravo je! Gospa Lurdska iza Božanskoga Srca Isusova najviše danas slavlje slavi nad ljudskim srcima.

Tkogod dakle želi imati u području svoje župe Lurdsku Spilju, neka se slobodno obrati na Uredništvo, koje će mu potanje o tome upute dati.

Jedva su se bili stišali ti pozdravni glasovi, kad se iz stotinu i tisuću jakih i snažnih muških grla razlijegnu veličanstveni: «*Credo — Verujem!*» Silni i moćni glasovi, što su se poput jakoga i šumnoga valovlja razlijegali prostranom *Esplanadom,* kao da su zasvjedočavali čvrstu i nepokolebivu vjeru u svaku istinu, što je sadržana u *Vjerovanju.*

Oh! kad bi tako čitava Hrvatska, kao ono njezinih 400 sinova te večeri, onako oduševljeno, onako raspaljeno i užgano ispovijedali svoju vjeru u najuzvišeniju istinu, *da je Bog sišao s neba, postao čovjekom, umr'o za naše spasenje, slavno uskrsnuo,* kako ćemo i mi, ako vjerujemo u Onoga, „*u kojega su riječi života vječnoga*", jednoć uskrsnuti i navijeke s Njime kraljevati!...

Već se bijaše izgubio i posljednji odjek divnoga „*Creda*" u bučnim valovima brze Gave, a mi onako puni oduševljenja za Boga i vjeru, da damo oduška nutarnjemu čuvstvu, klicasmo snažno i jako naizmjence za prečasnim Ocem Bernardinom:

«*Živio Isus! Živjela Marija! Živio Papa! Živjela katolička Francuska! Živjela Hrvatska!*»

Zatim se zaputismo pjevajući prema Špilji, da pozdravimo Gospu prije počinka! Opet novi čari zanesoše nam duh i srce nad zemaljske bijede. Stotinu je svijeća plamsalo i rasvijetljivalo Spilju, izdubinu sa bijelim kipom prečiste Djevice i tisuću onih štaka, te raznih drugih aparata, što tamo vise kao jasni dokaz moći One, što se tu ukazala.

Naroda je bilo još puno. Tà u Lurdu nema časa ne samo u danu, nego ni u samoj noći, kad se ne bi molilo pred Špiljom. Svuda je sveta i duboka tišina vladala unaokolo. Samo se čuo šum blize Gave i lahor večernjega vjetra, koji je njihao okrajcima bršljana, što se rasprostro povrh Pećine, i grančicama ružinoga grma, ispod Djevice. Oh! ta blagoslovljena Djevica sa tajinstvenim pogledom, vazda uzdignutim prema nebu, kao da nam time hoće kazati, da sve, sve mora težiti tamo, gdje je posljednja svrha i luka naša.

Dugo sam posmatrao onu Spilju i moje se oči nikako nijesu mogle otrgnuti od «*Jutarnje Zvijezde*», od «*Liljana u dolinama...*»

Podno Njezinih nogu... na podnožju gorja... na željeznim rešetkama, posvuda vijenci i kite bijeloga cvijeća. Dà, čak i posred hiljadu svijeća, kojih su plamenovi nosili Mariji uzdahe i molitve hiljadu duša... Podignuvši svoje oči malo u vis, — opazih gore mili hram, Baziliku, koja je kao bijela golubica rasprostirala svoja krila povrh Spilje...

Htjedoh se već udaljiti, kad mi do ušiju dopriješe milozvučni slavenski glasovi. Okrenuh prema onoj strani i nagjoh se doista u nekoliko časova pred dva Slavenska sina; jedan mi se predstavio kao Poljak, a drugi kao Rus, koji mi ukratko na moj upit ispripovjedio, kako je slučajno došao u Lurd, vidio tu divna Božja djela i — *obratio se.* Povedoh ih nato odmah hrvatskoj skupini i predstavih, našto Hrvati veselo uskliknuše „*Živio brat Rus!*"

Još jedan pogled na mnoštvo naroda, što je klečalo pobožno zadubeno u molitvu pred Spiljom. Vidio si tu bogato obučena gospodina pokraj siromašna radnika i fino obučenu gospogju blizu priproste i jednostavne seljanke — svi upirući djetinsko ljubavni pogled prema nebeskoj svojoj Majci. Padoše mi i nehotice na pamet one Kristove riječi: „*Vi ste svi braća!*"

„Siromašni puk!" — izvi mi se iz grudiju duboki uzdah, „bijedni narod, koji se daje tako ljuto varati i za nos vući od *crvenih* i drugih tobožnjih njegovih prijatelja. Oh! kad bi ti, zavedeni puče, znao, kako malo vrijediš u očima tih ljudi, tvojih nazovi-prijatelja, od kojih je jedan izmegju njih u izborno vrijeme govorio: — Ova marva, ova glupa telad! sa jednom bocom vina odveo bih je do na kraj svijeta, kao konja, koji ide za čovjekom, kad mu pokaže zob.

Siromašni radnici, nevoljni puk, kad bi on poznavao Lurd, gdje rame uz rame radnik i gospodar, bogataš i siromah, imajući u rukama istu svijeću, u srcu istu ljubav, u istima isti pijev:

Gledaj samoga Isusa u svome iskrnjemu!

tad bi znao, gdje bi tražio, gdje bi našao dobro i jedino, pravo **bratstvo,** kojega nam na žalost nikad nije toliko manjkalo, kao baš sada, kad se *vukovi u ovčijoj koži* toliko tom lozinkom razeću, da tim lakše zavaraju narod!

Gledaj Isusa u svome iskrnjemu!

— Uzvišena li odgovora, koji svaki kršćanin daje tobožnjoj *naprednjačkoj-socijalističko-framazunskoj čovjekoljubivosti,* majci nereda, mržnje, bezvlagja i svake opačine...

Otajstveni Isus u novome Jerusolimu.

U Lurdu se Marija ukazala. A je li to sve? Ostajemo li pri tome? Pastiri obaviješteni od angjela pogjoše k Spilji i nagjoše novorogjena Kralja u naručaju Marijinu. Mudraci i kraljevi s istoka opazivši davno naviještenu zvijezdu, zaputiše se k Špilji, kamo ih je vodila čudovita zvijezda, te nagjoše opet u naručaju Marijinu Isusa. Slarac Simeon i proročica Ana, koji očekivahu sa živom vjerom Spasitelja svijeta, nagjoše Ga u hramu, ali i tu u naručaju Marijinu.

U Lurdu, novome Betlehemu, novome Jerusolimu, nalaze svi hodočasnici **Isusa po Mariji, u Mariji, sa Marijom.** *„Marija je — kako je lijepo kazao bogoduhi blaženi Marija Grinjon — divna jeka Božja. Marija je sva odnosna na Boga. Tako je Elizabeta pozdravlja sa: „blagoslovljena Ti megju ženama!" a Marija joj — vjerna jeka Božja — odgovara:* **„Veliča duša moja Gospodina!"**

I u Lurdu ta ista Marija prenosi svu čast i slavu, što Joj se iskazuje, na Onoga, po kojemu smo sve, što jesmo. Doskora se ozdravljenja, što su se dogagjala s početka samo pred Špiljom i u piscinama, prenesoše na prostranu Esplanadu, kojom prolazi Njezin Sin, nazočan u presvetome Otajstvu. Na lurdskog Esplanadi ponavljaju se prizori, kao nekada u Judeji i glavnome joj gradu — Jeruzalemu.

Sve moguće vrsti bijede i nevolje nalaze se tu poredane i imaju svoje zastupnike. Kakovih i koliko bijednika i nevoljnika ne opaža se tu!... Hiljadu, dvije hiljade... dvije hiljade nakaženih, dvije hiljade ranjenih, dvije hiljade Lazara! Svi ti sa živom vjerom i jakim pouzdanjem očekuju skori dolazak Spasitelja svijeta. Svi ti željno upiru oči prema strani, s koje On ima doći: Od strane Špilje, gdje se ukazala Njegova presveta Majka.

Razvijene zastave lepršaju na povjetarcu. Čuju se moćni i skladni glasovi: **blagoslovljen, koji ide u ime Gospodnje!... Hosana, Sine Davidov!... Hosana! hosana! Kralj se kraljeva približava... On dolazi... Evo Ga! evo Ga!** *Eto ga u svoj svojoj milini, ljupkosti i dobrostivosti... Evo Ga pod kraljevskom nebnicom, okružena od deset hiljada... petnaest hiljada.. možda dvadeset hiljada duša, a tko bi to znao!...*

Svi se tiskaju, svi guraju i svi rivaju, da Ga vide izbliza... Bože moj, kolikoga li mnoštva!... Kolikoga li mnoštva i kakove li tiske!

Apoštoli su oko Njega sretni, suzdržavajući množinu svojim rukama, svojim tjelesima, svojim kožnatim ispreptetenim pojasima... Ne smije se dopustiti, da se mnoštvo puka na Gospodina baca i da se iz ljubavi zaustavlja daleko od mjesta, gdje ga čeka bol, bijeda, nevolja!...

— Ali **negda** *su apoštoli — kako se pripovijeda — ne mogući odolijevati tolikoj tiski ovih bjednika, ustajali katkada proti njima!*

— Moguće..., ali **danas** *ih nikada niko ne odbija... Što!... odbijati bolesnike i kljenute!... Što više! gledaj ih, kako šire ruke i vape svome Učitelju:*

— Gospodine, ozdravi ih!... Gospodine, daj da progledaju!... daj da prohode!...

Ah! doista ovi bi sada apoštoli još pomagali onima, da se što više bolesnika primakne njihovu Spasitelju, dapače bi i kroz krovove kuća provaljivali i spuštali patnike, kad ne bi mogli kroz vrata.

— A koje su to visoke ličnosti, koje tako izbliza Njega slijede i tvore počasnu stražu? Čovjek bi rekao po onim nakitima... po onom ljubičastom, po onom grimiznom odijelu, po zlatnim križevima, da su to knezovi, starješine svećenika.

— Da, doista su to knezovi svećenički!... Ali pogledaj, kako se na svačijem licu sjaji dobrota, pobožnost, zadovoljstvo i blagost!... Ah, ovi Ga knezovi svećenički ne će izdati; ovi će, ako ustreba, s Njime i na smrt; oni će Ga doista braniti svojim srcem, svojoj dušom, svojom krvlju!... Gledaj, kako Ga promatraju, kako Mu se klanjaju, kako Ga ljube!

Evo Ga napokon, On dolazi do nevoljnika, koji Ga čekaju i pred svakim od njih On se zaustavlja... Poslušaj one žarke, potresne, vatrene vapaje: **„Sine Davidov, smiluj nam se!... Gospodine, pogibosmo, iscijeli nas!... Sine Marijin, ozdravi nas!...‟**,

A gle onih raskriljenih ruku prema božanskome Licu! Onih očiju, svih onih očiju, orošenim suzama i sjajućim se iza suza od nade, ljubavi i vjere!... Kako im se jako nadimlju ona prsa!

Oh! ovih Kananejka, koje se bacaju pred Njegove noge!... onih majka, koje Mu pružaju svoju odječicu, a oko njega neizmjerno mnoštvo, učenici, Apoštoli, raskriljenim rukama vape prema Mesiji:

— Gospodine, Gospodine! smiluj im se! Gospodine, mi vjerujemo!... Gospodine, mi se ufamo!... Ozdravi ih! Ozdravi!

Gledaj, gledaj onu najku... No to je udovica iz Naima... Ona lešina podno njezinih nogu, lešina je njezina sina... Kako li plače i nariče, Bože moj! Ne, nije to jošter lešina; trzaji boli namreškaše mu ledeno čelo.

— Isuse, Isuse! vapi majka, ozdravi mi dijete! Milosrgje, milosrgje!

— Oh Gospodine! uslišaj njezinu molbu! Vrati joj njezina sina!

Otajstveni Isus ide dalje... Skoro je pri svršetku duge povorke bolesnikâ... Evo Ga do posljednjega.

Sad polazi pod kraljevskom nebnicom pred vrata crkve sv. Krunice, odakle će sve ono silno mnoštvo još jedanput blagosloviti.

Svečano se i gromko razliježe: **Svetotajstvu dakle tome...** *Kad glè, Bože veliki! dvadeset i šest godišnja djevojka,* **Jozefina Ziller** *iz Herzbolzheima kod Freiburga (Baden), deset godina već prikovana na krevet uslijed tuberkuloze u želucu, ustaje... hodi, ona je ozdravila!*

Hosana! hosana! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana! hosana!

Tu je vrhunac slavlju, oduševljenju, veselju, zanosu...

Naša ozdravljenica pogje sada u pratnji kapucina Miroslava i jednoga bolničara u crkvu sv. Krunice za Presvetim Otajstvom, gdje zahvali Početniku života za dobivenu milost. Odavle se u istoj pratnji zaputi u Ured za konstataciju, gdje je pregledaše megju drugim i dva liječnika bezvjerca, koji izjaviše, da nema ni traga staroj bolesti.

. . . .

Ali što je ono tamo!? Nekoliko osoba, muških i ženskih iz moderne **Samarije** *(1), zaplakanih očiju, kleči moleći oproštenje...*

. . . .

Ti dakle, o Isuse dragi, nijesi samo izliječio bolesno tijelo, nego i ove prije izgubljene duše. — Hvala ti, sto puta hvala, i na neizrecinoj utjehi i veselju, što sam ga oćutio, kad sam čuo, da si priveo opet natrag u svoj ovčinjak jednu hrvatsku dušu, koja je izvan njega bludila **pune 22 godine!**

* * *

Zar ne, da se sve to zbivalo prije devetnaest vijekova u Palestini?

Sve se to isto dandanas dogagja u novome Jeruzalemu — u Lurdu!

Kod Angjela Lurdskoga Svetišta.

Drugi dan našega boravka u Lurdu, baš noč Velike Gospe, u subotu, dne 14., koji je dan bio napose odregjen za naše hrvatsko hodočašće, pošto je presvijetli Gosp. biskup Carić odslužio svečanu sv. Misu u Lurdskoj bazilici, izrekavši preko nje vâtreno i znamenito slovo o dva tabora: dobrih i zlih, — pogjosmo svi hodočasnici k Angjelu biskupije Tarpske ili Lurdske — tako bo naziva sv. Ivan Evangjelista katoličke biskupe — koji nas naljubaznije i najsrdačnije dočeka i primi.

„Dogjite! — rekao je okrenuvši se prema organitoru hodočašća, prečasnom ocu Bernardinu — do-

(1) Samarija je bila za židove zemlja nevjernika.

gjite uvijek u što većemu broju! Mjesta — hvala Bogu — ima u Lurdu dosta! Moje će Svetište, kao i moje srce, biti uvijek Hrvatima širom otvoreno! Svaka čast i dika vama, prečasni oče i vrli sine slavnoga Patrijarhe Asiškoga, koji se toliko sa svojom braćom zauzimate za slavu Gospe Lurdske! Doista moram na svoje poniženje priznati, da obadva moja lista skupa uzeta nemaju toliko pretplatnika, koliko vaše mjesečno glasilo Gospe Lurdske, koje je u godinu i pô doseglo veliki broj predplatnika 16 hiljada. Zaista udivljenja vrijedan napredak! Naprijed samo tako i nadalje, a Gospa će vam vaš trud i napor stostruko nagraditi i podijeliti vam milost, da dovršite divno djelo — velebni hram, što ga Njoj u čast podižete na obalama Jadrana milodarima Hrvatskoga kat. naroda, koji će biti jedan od prvih i naljplemenitijih naroda u Austrougarskoj monarhiji, bude li živo pristajao uz vjeru pradjedova svojih, koji su od Rimskih Papa zaslužili časni naslov: *„Predzigje Kršćanstva“*.

Iza ovoga lijepoga i zanosnoga govora zaori iz stotinu grla trokratni: *Živio!* na što zapjevasmo oduševljeno: *„Lijepa naša domovino“ !*... Uzvrativši Lurdski biskup sav razdragan u Hrvatskome jeziku: *Živjeli!* podijeli nam svoj blagoslov i otpusti poklonivši svakome za uzdarje spomen-medaljicu.

Da i javnim načinom posvjedoči svoju naklonost i ljubav Hrvatskome hodočašću, pozva svome gostoljubivome stolu Predsjednika hodočašća, Presvij. biskupa Carića, Organizatora Oca Bernardina, Povjerenika, kapucina Miroslava i dičnoga našega pjesnika, gosp. M. Sabića.

* * *

Izmicali ti blaženi časovi boravka u Lurdu jedan za drugim strjelovitom brzinom. Još posljednji put smo na Veliku Gospu prisustvovali divnoj procesiji sa vilinskom i bajnom rasvjetom čitave bazilike u raznobojnim električnim žaruljama, kao i rasvijetom velikoga željeznoga križa na Pic du Jer-u. Bio je to prizor za svakoga hodočasnika nezaboravan, prizor, kakav se jedino u Lurdu vidjeti može.

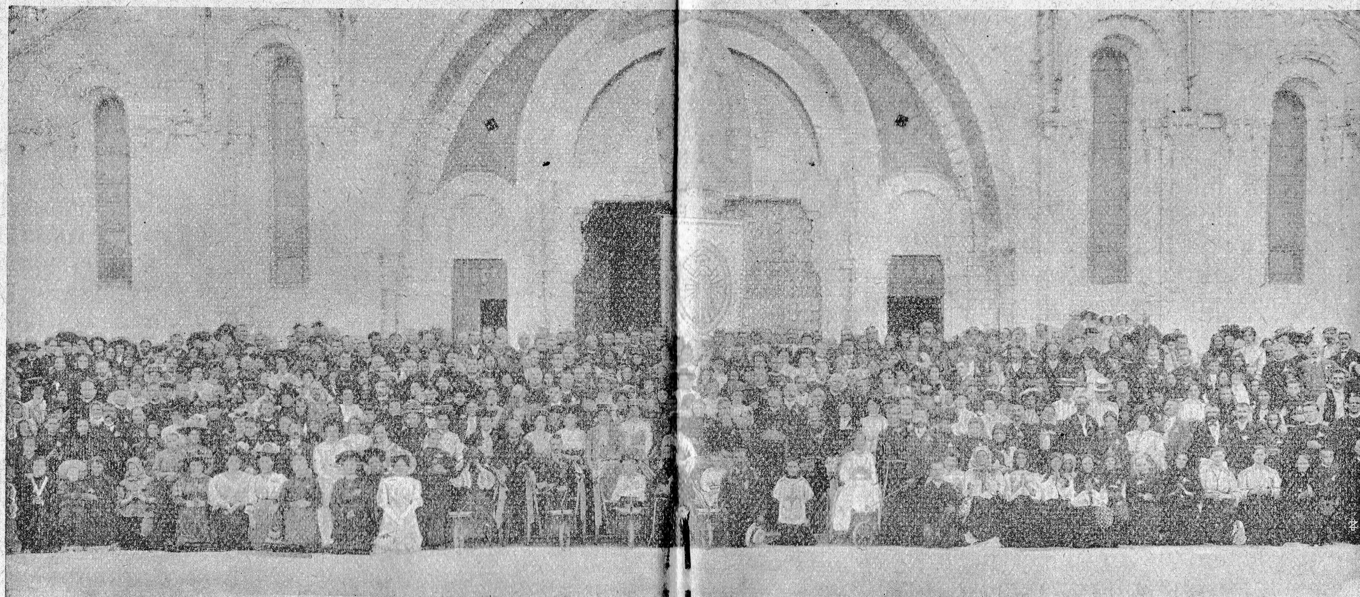

Presvij. biskup Šefer.

Došao je i posljednji čas! Na svačijem si licu čitao tešku tugu i žalost djeteta, koje se rastaje sa ljubljenom majkom. — „S Bogom, Majko! S Bogom, Ti, ufanje naše, ljubavi naša, uzdanice naša! S Bogom! od srca Ti dovikujemo u času rastanka svoga, ali prije molimo Te, izlij svoj majčinski blagoslov na nas, djecu svoju!“ — opraštao se u ime hodočasnikâ kažarkom, vatrenom riječi Njezin veliki štovatelj, Organizator hodočašća. Dalje jedva si mogao razabrati oprosnih riječi, koje su prekidali teški jecaji i glasan plač. Suze su curkom padale niz lica ožalošćene djece pri rastanku od najbolje Majke, a i samo nebo kao da se na taj potresni prizor ražalostilo, rominjajući spočetka kao tihe suzice blagu kišicu, dok nije kasnije zajedno s hodočasnicima udarilo u glasan plač, prolijevajući obilne i krupne suze — jaku kišu. — Nebo je i zemlja plakala!!!....

Još jedanput pun ljubavi pogled na milu Špilju, još jedan žarki poljubac na svetu Hrid, još jedan i posljednji *„s Bogom!“* — a onda se zaputismo u domaju svoju, da pripovijedamo braći Lurdske čari, da budemo revni Apoštoli Majke Božje Lurdske i raznosimo Njezinu slavu riječju i djelom, životom i primjerom tečajem cijeloga žića svoga do posljednjega daha.

Ćiro-Valsorim.

HRVATSKI HODOČASNICI U LURDU.

PRVI SUSRETAJ.

Bijaše baš na Veliku Gospu. Prezaslužni biskup Šepfer svršio svečanu sv. Misu i nas se četvero nekako proturalo kroz silno mnoštvo svijeta, što se zgrnulo u crkvi sv. Ružarja. Na vratima se sukobismo sa vrijednim našim Magjerom, koji će mi sav veseo: «Dovest ću ti u hotel ruskog obraćenika, koji je nedavno prešao na katoličku vjeru. Čekaj oko 1 sata!»

Rastadosmo se i pogjosmo svaki k sebi. Radoznalo očekivah čas, kad će banuti nepoznati obraćenik. Po objedu moradoh s *Miroslavom* na poštu, a tad se bojah: doći će i ne će me naći. Vratih se u hotel gdje legoh umoran, da odahnem. U tili čas začuh kucanje i u sobu banuše: *Madjer, Poduje* i obraćenik, koji se prikaza *Nikolaj Vasiljević*. Pogledah ga od glave do pete. Mladić srednjeg rasta, jedar, po odijelu i po obličju pravi Rus.

Lice mu se sjaje, oko mu nekako neobično igra. Naskoro dogjoše i naše dobre, pobožne suputnice i susjede gja *Vilma* i gjica *Franjka*, pa se smjestismo kako mogosmo: netko na stolac, netko na postelju.

A Kolja Vasiljević zapali smotku, pak će polako, ali odvješito:

— *Ja budu govorit po ruski, a vi im vse skažete po horvatski.*» I uze polako, ali živo i slikovito prikazivati svoj život, svoje mladovanje i jadovanje. Poče izlijevati čuvstva svoga srca, kanda smo već svi davni, davni znanci. Govovio je prekidice, a ja sam morao svojima. I kad je svršio svi bijasmo ko preneraženi, sve je obuhvatilo neko čudno čuvstvo. Pa kako i ne bi? Pred nama je sjedio mladić od 22 godine, mlad dobom, ali star stradanjem, borbom i iskustvom. Dogjosmo svi u Lurd, u Djevičin grad, da se poklonimo i pomolimo Neokaljanoj, da prebivamo velebnim svečanostima, ali i da na svoje oči vidimo ozdravljenja, da vidimo bud koje čudo. A eto: megju nama je čovjek, koji je nedavno ozdravio od teške, najgore bolesti, od bolesti duševne. Bijaše iz-

gubio najdragocjenije blago: sv. Vjeru. Tumarao je daleko od Boga. Izrugavao se sa svim. U Lurdu je vidio čudesa i u njemu se dogodilo čudo: sin ruskog protovjereja, hrišćanin po krsnom listu, bezbožac po životu, postao je vjernim katolikom, koji želi samo jedno: živu jaku vjeru, što je traži Isus od svojih vjernika.

Teško je opisati dojmove pojedinaca, teško je ocrtati čuvstva, što su navirala na naše duše, kad je dragi naš prijatelj Kolja sa zanosom i sa uvjerenjem na koncu živo kliknuo: «*Neka indiferentisti (bezvjerci) i ateisti govore što im drago:* **jest Bog.** *O tom su i oni uvjereni i laže svaki, koji tvrdi, da je uvjeren, e nema Boga*».

Rastadosmo se jer moradosmo na procesiju na kojoj je opet nebeska Majka ozdravila tešku bolesnicu. Poslije se vidjesmo, a naš se Kolja upozna i s našim dragim zanosnim kršćanskim pjesnikom *Sabićem*. Za večerom bijaše s nama i pripovijedaše svima, kako se obratio. Po večeri pogjosmo do njegova stana, gdje sjegjasmo uz brzu Gavu razgovarajući se. Dragi se moj Kolja nije mogao nahvaliti prijaznosti, s kojom ga susretasmo mi Hrvati. A sjutra dan prije odlaska opet dogje k meni i bratski i ko djetinski uze moliti: «*Sjećajte me se, ne zaboravljajte me*»!

I sjećasmo ga se i sjećamo ga se svi. Jučer primih od njega pismo, izlive duboke patničke duše. Pozdravlja sve znance Hrvate, preporučuje se svima u molitve i opet želi, da ga ne zaboravimo, jer se osjeća samim u tugjem svijetu.

Prijatelju Kolja, ne boj se, nisi sam. Hrvati misle na te i mole se za te, i očekuju te raskriljenih ruku, da te pritisnu na svoje grudi, koje znadu trpjeti, pregarati i ljubiti, A ti se prijatelju, moli Neokaljanoj za naša bijednu Hrvatsku i za vjernu djecu, koja tebe slijede na putu zablude i bezboštva neka te slijede i na putu obraćenja, jer ćeš to učiniti sam po svome obećanju. A dobri će Bog dati, da tvoj primjer raspali osobito one mlake duše, koje pale svijeću Bogu i Belzebubu.

Kolja moj, Bog te čuvao, a nebeska te Majka pratila na svetoj stazi započetoj. S Bogom Kolja, vo vidova u kamenom Senju! **Dr. Fran Binički.**

Prva postaja istoka za Lurd...

Napisao: **dr. Fidam.**

S morskih dalečina, preko šumećih valova stigao sam otugjenoj Rijeci. Prvi moji koraci bili su upravljeni novom hramu Djevice Lurdske.

Izvanjština hrama još je u početku svoje obradbe, pa ipak njezini oblici daju naslućivati poteze velikog gradjevnog stila i duboke zamisli osnovatelja. Gotika u svem svojem veličanstvu tek počimlje da pokazuje oštrine svojih uglova i razgranjene križeve svog začudnog lišća.

Prve crte crkvenog temelja, gdje se krije nova kripta, snažne su i ozbiljne **ko snaga vjere, koja ih je sazdala,** *pa odmah na prvi pogled osvajaju oko i vode ga k najdubljoj ozbiljnosti.*

Ta umjetnička snaga je tim veća, čim je položaj tog velebnog hrama tako veličanstven, da se pred njim stere beskrajnost morskog vidokruga, što se gubi u daljinama neizmjernosti, što graniči rajem...

— Ugjimo u kriptu, — reče mi moj mali, kapucin.

Ugjosmo.

Kameni stupovi poredani su postrance, ko silne tvrdjave, ne da brane, već da nose terete velikih zavjeta i dubokih čuvstava uklesanih u onom kamenju, nad kojim se diže uvijek novo i visoko gore k nebu, gdje će se ponosno dizati kip **„Zvijezde mora“, da Jadranu i Kvarneru blista u noći bezboštva i tmine savremene.**

I ti silni stupovi dijele Kriptu na tri broda, po kojima već danas brode pobožne duše, da nagju utjehu, gdje je samo naći mogu. Ko neka rajska tajinstvenost je u tom blistavom prostoru crkvenog podzemlja... neko sveto pouzdanje, što čovjeka približuje svetosti nadzemaljskoj. U tom skladu graditeljstva, pouzdanja, pobožnosti, svetosti i crkvenog pjevanja velebnih obreda, što se ranim jutrom obavljaju u kripti, čovjek se ćuti, da je dobar i svet samo s toga, što se u toj svetosti nalazi, jer ta skladna tajinstvenost kripte dira čovjeka u njegovu najdublju unutrašnjost duše.

To je dakle taj kutić svijeta, gdje zlobe ljudske nema. Nè, tamo tegoba nije! Tomo boravi Kraljica Kraljeva, ruža Lurdska, najveća Čudotvorka neba i zemlje.

Na početku lijevog broda u zidu je oltar Majke Božje Lurdske urešen čarobnošću električnoga svijetla, dražešću boja, što se prelijevaju u sjaju, najvećem svemirskom sjaju. Uz taj oltar dižu se i mnogi drugi, svi u stilu i poredbi prama gradnji hrama, vjerni načelu sklada gradjevne umjetnosti.

Uvjeren sam, da stil, tajinstvenost i raspoloženje, koje vlada u Kripti mora da osvoji i najokorjelijeg bezvjerca, koji tamo dogje, jer nešto tako neizrecivo sveta je u onom vazduhu punu duha Božjega, da svaka ljudska duša mora biti taknuta. Tamo je pravo carstvo dobrote, molitve i nadzemaljskog užitka, pa tko gladuje mira, neka hrli k onoj Sreći, koja se podaje onomu, tko je traži.

To je prva postaja istoka za Lurd. *Pa s toga to zavjetno kamenje je bedem, koje je prvo povelo naš svijet u novi Jerusalem, u novu zemlju obećanja, u čudotvorni Lurd.*

Dražest kripte, milozvučnost orguljskog crkvenog pjeva, sklad gradnje, tajinstveno raspoloženje, sve — sve zanaša dušu u područje prave vjere — a to je i cilj kripte, da iz temelja svoga u svom prvom velebnom početku dovede naš narod k Onoj, koja njegovim djedovima tečajem vjekova bijaše moćnom obrambom i jedinom utjehom u teškom vremenima.

NA OBRANU MILE GOSPE.

Pred neko se 8 godina obratio u Italiji glasoviti *socijalista Gemelli*, koji se dandanas prezrevši svijet, ponosi grubom haljom velikoga Asiškoga Patrijarhe. Otac je Gemelli bio nekada profesor medicine u Paviji, a sada je urednik jednoga talijanskoga časopisa i na glasu propovjednik.

Upravo se on nalazio prošloga mjeseca u Veroni, kad jedan blatni talijanski list stade pisati *proti lurdskim čudesima.* Toga plemenita duša vrloga franjevca nije mogla podnijeti; učeni obraćenik nije nikako mogao dozvoliti, da se u njegovoj prisutnosti grdi Neporočna Djevica.

Preko dvadeset tisuća osoba odazove se njegovome pozivu i prisustvova prosvjednoj skupštini koja se držala proti uredniku toga bogomrskoga lista. Govor pak, što ga je držao u crkvi sv. Anastazije o lurdskim čudesima na toliko je oduševio narod za milu Djevicu Pirenejsku, da su svi ko jedan — njih skoro 30 tisuća katolika — pošli za njin pred zgradu neprijatelja Božjeg te tako gromko i zanosno pjevali Marijine pjesme i klicali *„Živila Marija“*, da je nesretnik sramotno i netragom pobjegao iz katoličke Verone.

Doista blažen narod čiji je Gospodin Bog njegov i koji bi radije krv svoju prolio, nego li bi dopustio, da se javno vrijegja Ona, koju svaki pravi kršćanin nazivlje u pomoć jutrom i večerom.

Ozdravljenje
od 11. veljače 1909.

Zaključni dan pedesetgodišnjice Prikazanja nije prošao, da ga nije bezgrješna Djevica ovjekovječila čudom, koje će zlatnim slovima ostati ubilježeno u ljetopisima Lurdske povijesti.

Radi se naime o nenadanom ozdravljenju Filomene Dionet iz Svetoga Martina u Estrò-u (Loar).

Evo, što kaže liječnik bolesničin u jednom pismu, objelodanjenome u Žurnalu de Roan:

«Moram da Vam priopćim doista vanredno ozdravljenje malene bolesnice iz Sv. Martina, koja je hodočastila skupa s Vama u Lurd prošloga svibnja. Ako se sjećate, bolesnica je imala strašnu *Pottovu* bolest. Ležala je u postelji punih osamnaest mjeseci, budući da je *imala na bedru ranu sa skoro*

Gospodična Filiberta Dionet
prije odlaska u Lurd na štaciji Svetoga Martina, okružena od svojih roditelja, **„koji su mislili, da me ne će više živu vidjeti“**. *(Gdična Filiberta u listu na Urednika).*

potpunom uzetosti nogu i grbom, na oko neznatnom, ali duboko ukorijenjenoj u tijelu podno dvanaestoga hrptenjačkoga kralješka. Rana se gnojila dvanaest mjeseci. Kad je otputovala u Lurd, opažali su se vrlo jasni pojavi stisnute srčike.

«Vi se sigurno sjećate, da se nalazila u vrlo žalosnome stanju, i da se povratila iz Lurda, a da nije osjetila nikakove polakšice. Od njekoliko se mjeseci stanje općenito bilo pogoršalo. Ja sam je vidio prošloga prosinca, imala je *groznicu,* a njezin želudac nije mogao nikake hrane primati. Gnjiloća je dan na dan zauzimala mah i razvijala se dosta brzo u općenitu tuberkulozu.

«*Kad je dakle onoga jutra (dne 11.) primila sv. Pričest u svome krevetu, mlada se bolesnica (Gospogjici Filomeni ima 16 godina) najedanput oćutjela zdravom, zatim se obukla, pošla u crkvu, gdje je prisustvovala svečanome obredu u ime zahvalnosti, i otišla u grad, te pohodila više osoba.*

«*Sav je Sveti Martin, koji ima vrlo malo vjere, bio izvan sebe od udivljenja i čuda.*

«Mlada je djevojka uzašla bez ičije pomoći stubama svoje kuće.

«Od njezine uzetosti nije ništa ostalo, doli neznatni trag. Toplina tijela dosizala je 37, tek je izvrstan, dok je prije bolesnica svaki dan bljuvala, grbe je sasvim nestalo; jedino svinutost kuka nije nastupila, ali se bolesnica ipak držala sasvim uspravno.

«Poslije ovoga čina moram doista priznati, da se ovo ozdravljenje ne može naravskim načinom protumačiti.

«Što kažete Vi na to? Da li je ovo ozdravljenje nepobitno?»

Ovo je pismo bilo popraćeno slijedećom primjedbom:

«Ja sam zbilja rekao u času, kad je bolesnica otputovala u Lurd, *da ću vjerovati u čudesa, ako ova bolesnica ozdravi*».

Ovome pismu ne treba ništa nadodati, osim jedino to, da je neki drugi liječnik, koji je takogjer liječio gospodičnu Dionet, slično izjavio. On je potvrdio, *da su noge bile posvema uzete.*

Liječnik, koji se prvi izjavio o ovom ozdravljenju, završio je svoj izvještaj sa pitanjem, da li će *ozdravljenje biti trajno.*

Ozdravljenica nam sama daje odgovor.

Pismo, koje je gospodična Filibert Dionet pisala pred 20 dana *Uredniku «Naše Gospe Lurdske»*, glasi doslovce ovako:

«Moje je čudesno ozdravljenje pobudilo veliko začugjenje ne samo u Sv. Martinu, nego i u okolici. Ovdje, kao i u obližnjim mjestima, nije se ni o čem toliko govorilo, kao o milosti, koja je meni u dio pala.

«Jučer me više osoba pohodilo i proboravilo dobar dio večeri uza me. Svi su se čudili mojemu

Gospodična Filiberta Dionet,
kako je izgledala 3 mjeseca iza ozdravljenja.

zdravlju, koje je izvrsno, a osobito kad su me vidjeli, da mogu jesti svaku hranu.

«Ozdravljenje se dogodilo u četvrtak ujutro dne 11. veljače. U 6 sati i 50 časaka donesoše mi sv. Pričest, a u 7 sati sam bila već u crkvi. Ozdravljenje je bilo časovito. Po prilici 5 časaka poslije sv. Pričesti oćutjela sam jakost, digla se i počela hoditi, htjela sam odmah ići u crkvu, koja je oko 50 metara udaljena od moje kuće, i što je još više, sići niz stube...

«Kad sam pak gosp. župnika zamolila, da bi se na veče svečano iskazala zahvala pričistoj Djevici na iskazanoj mi milosti i ta se vijest raširila med narodom, sa sviju strana valjalo se mnoštvo poput valovlja morskog prema župnoj crkvi, koja je doskora bila puna kao šipak. Narod se oduševljeno zahvaljivao Bogu i njegovoj presvetoj Majci, a kako i ne? Tà gledao je pred sobom živo čudo, motrio je čilu i zdravu onu, kojoj su bili već davno odbrojili časove života. Kroz cijeli dan je narod hrpimice dolazio k meni; htio je govoriti sa mnom, htio me vidjeti gdje hodim; svima sam odgovarala, pred svima čvrsto i sigurno hodila».

To bi čudo mogli potvrditi sa hiljadu svjedočanstva. Gospodična je Dionet došla u Lurd s hodočašćem biskupije Lionske. U liječničkom preglednom Uredu potvrdila je ona sve potankosti dosada navedene. Napomenula je, da je poslije ozdravljenja postala teža za 10 kilograma. Liječnici su je Lurdskoga Ureda pronašli potpuno zdravom.

Treba znati, da se od Pott-ove bolesti vrlo rijetko ozdravlja, ali ni rijetko niti ikada u opće ne ozdravlja se od te štrasne bolesti časovito.

U našem pak slučaju ona je uzeta ustala u tren oka s kreveta, na kojem je ležala, ne dva mjeseca, nego punih osamnaest mjeseci, hodila, sišla niz stube, šetala se po gradu i od dana u dan bivala krepčijom i zdravijom.

Ako vi, o duhovni slijepci, o tvrdokorni protivnici svjetla i istine, sinovi tame i laži u ovome ozdravljenju, koje nadilazi sve zakone naravne, ne vidite čuda, ne gledate prsta Božjega, tad ne znam, gdje ćete ga vidjeti ?!...

Ćiro-Valsorim.

Doista je tako!

Jedina jedincata stranica zle knjige ili opake novine bila je višeputa kadra, da sasvim pokvari prije čestita mladića i na krivi put zavede nekada poštenu djevojku.

DOBRI PASTIR.

Sigurno ne ima čitatelja, koji nije vidio onu toli milu i ganutljivu sliku, kako Naš Spasitelj, dragi Isus, pruža svoje ruke i hoće da oslobodi iz grma ovčicu, koja se zaplela...

Nježno je izvlači, brižno je postavlja na svoja legja, te je vesela lica nosi u svoj ovčinjak. Ispod ove slike čitaju se značajne riječi: *„Dobri Pastir"*.

U Evangjelju sv. Ivana, poglavlju desetome, čujemo slatki glas samoga Isusa, gdje veli: *„Ja sam dobri pastir"*.

* * *

Pastir *poznaje* svoje ovčice...

A Isus poznaje sve duše kao i dušu pojedinca. Poznaje duše dobre, one, koje Mu uvijek vjerno služe, koje se nikad nijesu iznevjerile Njegovoj ljubavi, koje samoprijegorno rade za Njegovu slavu i koje sa posmiješkom na ustima čine najveće žrtve... Takova su ona nevina djecica, čija nam nevinost razblažuje dušu... Takovi su oni odvažni mladići, nevine djevojke, koje rasplamćuju i oduševljuju duše ljubavlju za nebom, za Bogom... Takovi su oni oci i majke, koji bdiju nad svojim porodom, te ga uče strahu Božjemu i odgajaju buduće vojnike i djevice Kristove. Sve te duše pozna Isus, za njih je on umro, prolio svoju krv, zaslužio im vječno veselje, koje ih čeka kao nagrada za njihove kreposti, samozataje, žrtve, za njihov rad...

Budi jaka... te strpljivo nosi svoj križ...

No Isus poznaje i grješnike... On vidi njihova srca, zna, što oni misle, što čine. Osjeća, kako Mu zadavaju ponovne muke i kako ga svojim grijesima iznova propinju na križ. Ali su i ove ovčice, premda zle i udaljene od Njega, njegove... On ih neprestano pozivlje, traži i hoće, da ih privede k drugim ovčicama u svoj ovčinjak.

Mnogi se ne odazivlju Njegovu očinskome glasu, već i nadalje blude i hode stranputice. Spas ćemo takovih duša isprositi samo čestim uzdisajima, pokorom, molitvom. Bacimo se stoga na koljena i molimo. Molitvu je za grješnike preporučila mila Gospa, kad je rekla Bernardici: *„Molitve za obraćenje grješnika i za tako iskvaren svijet“*.

* * *

Pastir *ljubi* svoje ovčice. Isus ljubi najnježnijom ljubavlju duše. Sišao je s neba, učinio se čovjek, da ih oslobodi od ropstva grijeha i da im pokaže put grijehom izgubljena Raja. Isus je za duše neizrecivo podnio, vanredno se žrtvovao. Velikom ih skrbi i žarom tražio po gradovima i selima Palestine. Nikakova Mu žrtva nije bila velika, nikakav napor težak, samo da ih što više nagje i što brojnije dovede u svoj ovčinjak.

Kakovom je samo prijaznošću primio Božanski Jaganjac grješnicu Magdalenu! A kako se ljubeznim pokazao sa siromašnom Samaritankom!

Duše odabrane, duše čiste, duše radine, neka niti vas ne obore i ne utrude poslovi i rad, koji ste preuzele za spas duša i vječnu korist bližnjega.

Počekajmo malo, pa ćemo naskoro vidjeti konac nevoljama i osvitak dana, kad će sve vremeno svršiti, pa kad Boga svoga budemo gledali licem u lice!

* * *

A ovčice poznaju svoga pastira. Isusa poznaju duše, koje Njega ljube. Pa kako da sve spasi? Na razne načine On poziva zabludjele duše: propovijedima, opomenama, dobrim štivom, grižnjom savjesti, kaznama, bolešću... Moždâ će se Isus poslužiti sa ovo par redaka, da posljednji put pozove i opomene dušu, koja se udaljila od Crkve i vjerskih dužnosti. Za ljubav Njegova Presvetoga Srca, koje toliko ljubi svijet, neka takav ne ostane gluh na Njegov poziv i da mu nebi otvrdnulo srce u grijehu.

Isuse, Kralju narodâ, spasi Svoj Hrvatski narod.

VALSORIM.

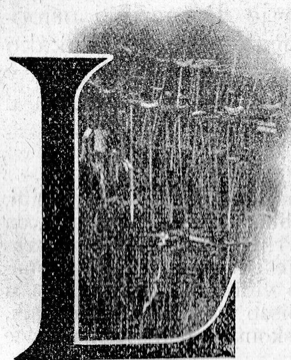
Povijest Lurdskih Prikazanja.

NASTAVAK.

XVI.

Dvanaesto i trinaesto Prikazanje

(dne 28. veljače i 1. ožujka).

LIJEPO i pristojno odjevena stigne Bernardica dne 28. veljače u nedjelju pred Spilju, praćena od svoje tetke Lucije. Oko Pećine ju je već čekalo preko 2000 osoba. Budući da gosp. Estrad nije mogao naći mjesta blizu Bernardice, popne se na jedan okrajak hridi, s kojega je puknuo krasan pogled na Spilju.

Prizor, kojemu je tada bio svjedokom, bio je upravo čaroban. Oko Bernardice nalazilo se veliko mnoštvo svijeta, koji su svi upirali svoj pogled u rasvijetljeno lice Bernardičino. „Kad bi podigao svoje oči — piše sretni očevidac toga prikazanja — i pogledao na mnoštvo, opazio sam prizore, koji su me do suza ganuli. Tamo sam motrio kršnoga gorštaka, odvratna lica, gdje plače od ganuća kao nejako dijete; malo dalje jednoga poljodjelca, kako od uzbugjenja previja štap, što ga je imao u ruci; tik do mene stajao je radnik iz grada, koji je regbi bio iscrpio sve izraze da očituje čuvstva svoga udivljenja nad prizorom, koji je motrio; ona-

mo u kutu prepoznao sam izobražena gragjanina, koji već davno nije prekoračio crkvenoga praga, gdje doživlje u pamet molitve, koje je kao dijete naučio".

Za ovoga Ukazanja dogju k Spilji dva vojnika iz Lurdske tvrgjave. Netom jedan opazi Bernardicu u zanešenju, naglo se obrne pa će s velikim oduševljenjem svome drugu: *„A onda će još meni i tebi reći, da je prikazanje pusta izmišljotina. Ah! tako mi imena moga! Borme će odsad sa mnom imati posla svi vragovi kasarne!"*

Evo istina prostih i jednostavnih riječi, koje nam i te kako zorno pokazuju, kakova bi čuvstva i osjećaji zavladali onima, kojima je sreća u dio pala, te su prisustvovali Prikazanjima.

* * *

Za ovoga Prikazanja Gospa je Bernardici priopćila tajne, koje su se samo nje ticale. Niko se dakako nije usudio, da je o njima ispituje, nego je naprotiv smatrao svojom dužnosti, da njezin muk i šutnju u tome slučaju poštuje.

* * *

Nitko nije mogao odvratiti Bernardice, da ne ide k Špilji, jer se dobro sjećala obećanja, koje je bila učinila „Gospogji", da će naime tamo dolaziti kroz 15 dana. Prijetnje, prigovaranja, zabrane, sve to ništa nije koristilo; ona je i nadalje, vjerna svome obećanju, hodila k Špilji. Tako je tamo vidimo i dne 1. ožujka, u ponedjeljak. Trinaesto je prikazanje opisao neki mladi svećenik, koji je, jer nije pripadao dekanatu Lurdskomu, mislio je, da može slobodno prisustvovati Prikazanjima.

Evo jednog dijela njegova opisa:

„Reći ću ono, što sam vidio — govorio je on — ali ću reći vrlo nepotpuno. Moleći Bernardica krunicu jedva je micala usnama. Kako duboki mir, kako neizreciva vedrina, kako velika sabranost odsijevala je na njezinom licu! Tko pak da oriše njezin smiješak? Najvještiji umjetnik ne bi nam podao, do li neku slabašnu njezinu sliku; pogled, kojim je promatrala Prikazu, bio je takogjer čaroban, angjeoski. Nemoguće je i pomisliti takova šta toli čista, toli ugodna, toli mila. I narod, koji je taj prizor motrio, bio je zanešen. Samo je Bernardica vidjela Prikazu, a uza sve to svi su osjećali, da se u neposrednoj njihovoj blizini nalazi nebesko Biće. To je čovjek mogao prosuditi po šutnji, sabranosti, radosti pomiješanoj sa strahom, kojim su svi bili prožeti. Kako mi je bilo ugodno stajati ondje; činilo mi se, da sam u nebeskom predsoblju. Bio sam uvjeren i posvema uvjeren o istinitosti prikazanja".

Taj je svećenik umr'o, ali je za čitavoga života sa suzama na licu govorio, da je za svoga boravka kod Špilje, dne 1. ožujka, mislio, da je u raju.

Kad je ovaj svećenik otišao od Špilje, jer mu je sveudilj padala na pamet zabrana Lurdskoga župnika, Bernardica ostade još neko vrijeme nepomično na svome mjestu; zatim se na koljenima za pokoru kao prvih dana počne primicati k Špilji. Tako svakim korakom ljubeći zemlju dogje sve do ispod izdubine, gdje je stajala prekrasna njezina Gospa. Tada htjede otići do izvora, dok se je narod, da bolje vidi, što Videća radi, gurao i tako tiskao one, koji su se nalazili tik uz hrid i doticali se divlje ruže. To Bernardica spazi, stavi ruke na glavu, a zatim kao čovjek, koji je vrlo ražalošćen, reče: *„Nemojte se ticati ruže!"*.

Na ovo je posljednje ona veoma brižljivo pazila. Jednoga dana joj se ponudi neki stražar, da će je štititi od mnoštva; ali mu ona odgovori: *„Veću ćete mi ljubav iskazati, ako budete pazili, da se nitko ne tiče ruže"*. Kad su je zapitali, zašto posvećuje toliko pažnje ruži i što se toliko boji, kad se tko nje dotakne, odgovori u svojoj priprostoti: *„Bojim se, da mi ne bi bacili „Gospogju", jer ona stoji na ruži"*. Još neko vrijeme potraja ovo prikazanje, a zatim „Gospogja" nestade.

Najljepše molimo sve prijatelje štampe, sve radnike u vinogradu Gospodjem, sve štovatelje Neokaljane Djevice, **a osobito ovogodišnje i lanjske Lurdske hodočasnike,** *da se svim silami i poletom duše svoje zauzmu za procvat, proširenje, poljepšanje* **Gospina** *glasnika.*

Oni, koji su vješti peru, neka šalju zgodne člančiće i dopise, a koji toga se mogu neka živo prionu, da **„Naša Gospa Lurdska"** *zagje u svaku kat. kuću, prodre u svako hrvatsko ognjište, dopadne u ruke svakoga Hrvata!*

Većina se vrijednih naših povjerenika najvećom ljubavlju i najradosnije zauzela oko širenja i raspačavanja divne slike: **„Procesija sa presvetim Sakramentom"**, *koju smo pred 2 mjeseca priredili u 8 živih boja. Skoro je svaki bez iznimke uspio, jer je slika doista vrlo lijepo ispala, a osim toga joj je cijena nikakova. Svaki komad stoji* **1 kr.** *Tko naruči manje od 5 komada, mora sam platiti poštu.*

Čista dobit ove slike, kao i svih naših poduzeća, namijenjena je gradnji nove Crkve na Rijeci.

KATOLICI!

Kupujući i čitajući zlo štivo, pokvareno novinstvo, vi dajete u ruke neprijatelju oružje, kojim se on moćno služi, da duše, otkupljene dragocjenom krvlju Spasiteljevom, zadahne i opoji mržnjom na Crkvu i na sve, što je Božje!

S Bogom nema šale.

(Istinit nedavni dogagjaj).

Dne 16. srpnja poslije podne javiše mi, da se utopio jedan od naših mladih radnika kupajući se u Vrbasu. Ta me je žalosna, nenadana vijest silno rastužila. Ali sam mislio, da se to — po ljudsku govoreći — slučajno dogodilo: išao se mladić kupati, htio deruću rijeku preplivati, te ga valjda grč ili vir uhvatio i u dubinu povukao. Istom drugi dan, kad sam pitao, jesu li utopljenika *Stjepana Posedovskog* našli, odgovoriše mi, da se utopio po svoj prilici bez škapulira, *jer da njegovi vršnjaci kažu, da ga je u vatru bacio.* Sada mi je tek bilo jasno. Pogledam u popis naših radnika i vidim, da pokojnik u istinu bijaše primio škapulir. Da pronagjem istinu, ispitam njegove drugove, i oni mi svi suglasno posvjedočiše, kako im je sam pokojnik kazao, **da je škapulir u vatru bacio, jer da mu je bio pretežak.**

Iza sedam dana nagjoše ga u Vrbasu. Pogjosmo, da ga još zadnji puta vidimo i da se za nj pomolimo.

Pisac ovih redaka mnogoga je već ukopao a i utopljenika svake ruke; ali ovakove strahote nije vidio. Nije ga bilo moguće prepoznati. Užasni onaj pogled učinio je dubok i neizbrisiv utisak na sve, koji su ga vidjeli.

Ovaj žalosni dogagjaj naprosto javljam, ne upuštajući se u potanje prosugjivanje istoga. Ističem samo ove okolnosti, koje jasno pokazuju prst Božji. Utopljenik je zaglavio dne *16. srpnja*, dakle upravo na dan Majke Božje karmelske, *iza kako je po svjedočanstvu njegovih drugova škapular odbacio.* Zašto je to učinio ovaj sirotan, inače dobar i valjan, mi toga ne znamo. Bit će ga valjda koje nevaljanče dražilo, što nosi škapular; a on nije bio toliko jak, da se opre napasti.

Dragi nas je Bog ovom nesrećom potaknuo, da još bolje njegovu presvetu Majku štujemo i ljubimo. I doista, mnogi naši radnici potresnim ovim dogagjajem uzdrmani zatražiše škapular M. B. Karmelske.

Pri koncu ovih redaka moram javno pohvaliti naše dične domaće radnike, članove «Hrvatske Narodne Zajednice». Kako su uvijek spremni na žrtve za slavu Božju, tako se pokazaše i sada. Oni dadoše krasan primjer, koji valja javiti čitavom hrvatskom radništvu. Dok su se oni, koji su obvezani, da se postaraju za utopljenika, udaljili, pritekoše mu naši siromašni radnici sami u pomoć, davši za njegovu dušu odslužiti tri svete mise.

Hvala im! Bog im platio!

Banjaluka (*Marija Zvijezda*) dne 28/7. 1909.

K.

Predsjednik-apoštol.

Slavni predsjednik Ekvatorske republike, Garčija Moreno, sav je gorio od revnosti apoštolstva. U svojoj gorljivosti znao bi se domisliti najoštroumnijim sredstvima, da predobije za Krista koju dušu.

Imao je u Kvitu nekoga prijatelja, čiji je štovao značaj, lijepa svojstva, kao i dragocjene mu usluge; jer je kod njega često nalazio glavnice, što ih je trebao za svoja velika poduzeća. — Ovaj je prijatelj išao na sv. Misu, podupirao siromahe, prisustvovao dapače duhovnim vježbama; ali se uslijed ne znam kako duge navade držao daleko od sakramenata. Garčija Moreno češće mu je spočitavao ovu nedosljednost, ali nikada nije ništa polučio, osim praznih obećanja za budućnost.

U Kvitu pak vlada običaj, da na koncu Marijina mjeseca prikazuju vjernici presv. Djevici mjesto cvijeća svoje pisane odluke.

Pri koncu mjeseca zapita Garčija Moreno svoga prijatelja, dali je prinesao Mariji svoju kitu cvijeća? Ovaj je razumio, kuda on cilja, pa je htio izmaći odgovoru.

Ja sam dakle, uze opet Garčija, prikazao joj dragocjenu kitu cvijeća, pa će trebati kao uvijek isplatiti za nju trošak.

Vi znate, da Vam je moja novčarka uvijek otvorena, odgovori mu prijatelj, misleći, da presjednik piti opet svotu novaca za dar, koji bi rado prinesti.

— Dakle se mogu na vas osloniti?

— Sigurno!

— E, pa dobro! Obećao sam presv. Djevici, da ćete se pričestiti posljednji dan njezina mjeseca. Vi vidite, da bez vas ne mogu prikazati svoje kite cvijeća.

Siromašni prijatelj sav smeten reče mu, da ima čudnovate namisli i da za tako važan čin treba velike priprave.

— Dakako, ta ja sam na to već prije mislio, odvrati Garčija Moreno.

Dirnut napokon ovom skrbi za njegovu dušu odvoji se za nekoliko dana sasvijem od svijeta, da se pripravi za ispovijed, i kad je nadošao posljednji dan mjeseca Marijina, vidio si ga kod svetoga Stola pokraj predsjednika, što je dakako obradovalo mnogočije srce.

O kad bi svi kršćani bili prožeti ovom revnošću za spas duša kao Garčija Moreno, to se zaisto nebi danomice širio na sav mah vjerski nehaj, nit bi se duše gubile, a da im niko ne pruži ruku, da ih spasi.

Drugo Hrvatsko hodočašće.

Pod ovim naslovom donosi službeni list lurdskoga biskupa vrlo opširno izvješće. Nama dakako nije moguće, da navedemo ovdje doslovce taj članak; donijet ćemo samo nešto. Iza kako se službeno glasilo podulje zabavilo sa Spiljom, što ju je presvijetli biskup Carić podigao u *Vepricu* — spominje rad prečasnoga Oca Bernardina, urednika *„Naše Gospe Lurdske"*.

„Prečista Djevica ima u osobi O. Bernardina pravoga svoga Petra Pustinjaka, koji istina ne poziva kao onaj svoj narod u boj proti inovjercima, nego ga zagrijava ljubavlju prema dragoj Gospi.

„Otac Bernardin uregjuje listić *„Naša Gospa Lurdska"* koji broji 16.000 pretptatnika. Kako je taj listić obljubljen i kakov upliv ima med hrvatskim narodom dosta je spomenuti, da mu je samo par mjeseci uspjelo, da sakupi lijepu svotu, što je stojalo veličanstvena zastava, koja je drugo hrvatsko hodočašće donijelo u Lurd i poklonilo svojoj Gospi. Zastava je ta položena u prvoj kapelici Bazilike na lijevo. Ona će kroz sva vremena i svim narodima propovijedati žarku ljubav, koju hrvatski narod goji spram Djevice Masabjelske. „Na jednoj se strani te Spomen-zastave pravoga remek-djela veziva nalazi slika Presvete Djevice, a na drugoj se strani vidi hrvatski grb posred narodnih boja, crvenbijeli plavi, koje su iste kao i francuske boje . . . .

„Ponosni radi ovoga dara — bogate zastave — hrvatski hodočasnici bili su sretni, kad su dva njihova svećenika bila pozvana da dvore lurdskome biskupu kod svete mise na Veliku Gospu, smatrajući si osobito za čast, što je presvijetli biskup Carić bio pozvan, da drži svečanu Večernju."

Kako se može već iz ovoga pisanja zaključiti — a slično su pisale i druge francuske novine, kao Figaro, Peleren, Voix Franciscaines, Express dú Midi, i dr. — hodočašćenje u Lurd nije samo vjerska, nego i narodna manifestacija, pa s toga svaki pravi Hrvat mora samo da s veseljem pozdravi sretnu namisao, da što češće upriliče ovakove vjerske i narodne manifestacije u tugjini, gdje se prije jedva i znalo za hrvatsko ime, dok se sad tolikim počitanjem o njemu piše i govori.

M. Dražjetić, M. Valjan, M. Gašić, Ivo Matošević, K. Trutić, A. Petrošev, M. Kuničić, M. Danješić, D. Katalinić, T. Babić, I. Babić Andr., I. Babić Il., B. Bakulčić, M. Budimir, P. Grgić, J. Božić, A. Rajković, R. Kolanti, M. Kolešić, M. Stanić, E. Habjanović, K. Gregorović, M. Veselovac, A. Kerestin, Angj. ud. Ercegovac Grba Luc. Marijić, Jel. Janković, Jag. Pilišković, Kat. Delija, Ana Mačić, Iv. Rančić, Ane ud. Glančić, Pet. Posavec, A. Bekić, St. Jelene, Iv. Belan, Kat. Tončić, Fil. Paša, Iv. Zoretić, M. Arbanas, N. Arb,anas, S. Marina, M. Mance, K. Dolesić, R. Dolesić, K. Dolesić u zahvalu za primljenu milost, Š. Stanić, I. Štiglić, P. Jeletić, T. Brajan, I. Mladinić, M. Domljačić, A. Blečić, J. Mulac, F. Akačić, A. Špoljar, M. Abramović, K. Skender, I. Simunić, M. Štimac, A. Rački, K. Šafar, A. Tratnjak, R. Premarić, J. Gjelekovčan, M. Sket, R. Bistrović, K. Sespergi, O. Milaković, † A. Peštelić, N. N. iz Virja, N. Srdac, G. Govorko, A. Marušić, A. Ilić, I. Bilančić, I. Bastijanić, V. Richtar, M. Ružić, Matejčić, I. Dubravčić, † M. Knežić, † R. Knežić, † F. Kresinger, † Dora Kresinger, M. Batistić, V. Stazić, G. Goste, † A. Majtić, Obitelj Majtić, I. Macinić, E. Matković, L. Bratuševac, K. Pavešić, A. Šatović, I. Fridrich, A. Strišković, O. Drašinac, I. Penci, I. Čuvić, A. Lusina, K. Bogović, M. Vidiček, S. Kos, S. Franc, D. Vezmar, M. Herijan, A. Ianoške, M. Zboril, F. Valent, A. Trinajstić, T. Čibić, K. Čadež, L. Kojaković, D. Radović, M. Medarić, B. Vidaković, M. Macka, I. Vidović, A. Njurković, M. Mikulčić, M. Premec, M. Grčić, T. Bizjak, A. Perlić, A. Perlić, M. Mudrašijo za svog. suprugo, S. ud. Zoričić, A. Friganović za zdravje obitelji, N. N., M. Brodać, K. Dominić, M. Štefanić, I. Milković, C. Pavulibić, M. Volf, L. Franković, S. Parokez, F. Lopac, I. Malinar, K. Federići, A. Grlica, I. Latković, F. Gozanović, L. Rebuš, A. Gjud, A. Bagatul, Obitelj Tršan, Obit. Marinov, Ob. Bačani, Ob. Felan, † Stjepan Vukić, A. Švarić, I. Franković, M. Kuničić, A. Franković, K. Pavešić, I. Šeman, N. Matičević, A. Truntaš, D. Fadić, M. Tomašić, M. Tonjić, M. Marinić, S. Kordić, A. Žaganić, D. Iuranić, L. Kucić, M. Mardešić, L. Mardešić, M. Ocibačić, S. Kucić, C. Gakoni, I. Koleta, I. Kulješ za zdravlje sina, L. Zambacolin, L. Marinković, L. i D. Šubert, S. i K. Gurić, K. Spekar, G. Govorko, I. Ružić, G. Bruketa, I. Ružić, N. Ružić, A. Zorko.

Svi ovi darovaše svaki po 2 kr. da budu dionici 260 vječnih sv. Misa.

Josip i Julijana Puk 100 kr., Don I. N. Sablincello 4 kr., I. Antić 10 kr., I. Jelenčić 14 kr., N. N. za dobivenu milost 4 kr., I. Aničić 4 kr., A. Danić za svoje † 10 kr., K. Polić 10 kr., I. Štefan 8 kr., A. Ničić 5 kr., I. i M. Mihaljević 10 kr., M. Starčević za svoje † 6 kr., F. Akačić 4 kr., V. Radunić 3 kr., F. Marčan 3 kr., M. Cumin 4 kr., M. Fleisig 10 kr., A. Majcenović 3 kr., Gj. Šestak 4 kr., V. Bogdanić sakupila 6 kr. 20 fil., P. Krempler 3 kr., O. Fr. A. Bilandžić 5 kr., Preč. Milko Cepelić 5. kr., J. Kolundžić sabrao 3 kr., † Bara Klabar 10 kr., B, Cerjak 10 kr., E. Ivanić 3 kr., O. Josip sakupio na Oštarijama 29 kr. 40 fil., Jakov Šašel župnik da bude 16 duša dionici vječnih sv. Misa 32 kr., M. pl. Božić, sabrala 7 kr. 76 fil., M. Stević sakupio 3 kr. 60 fil. Dobra duša iz Dubrovnika 200 kr., Silvija Vidulić 3 kr., Samostan Konventualaca u Šibeniku 3 kr., Mara Radiniković 3 kr., Jelena ud. Marun 3 kr., Vlč. Drag. Hl... 3 kr., Franjo Dronjić 5 kr., O. fra Ant. Mikulić 5 kr., Vilim Orelog 5 kr., T. K. (iz Virja) 5 kr., Grg. Galović, kap.

7 kr., † Fr. Suša 7 kr., N. N. (iz Linardiča) 5 kr., G. Abramović 4 kr., Nikola Maračić 4 kr., Obitelj Veljutić 10 kr., Jela Kučan 10 kr., Blaž Košić 10 kr., Kata Kosić 10 kr., Budimir Kosić 10 kr., Tomo Kosić 10 kr., Mijo Kosić 10 kr., Mila Kosić 10 kr., Hermina Štambušek moleći u Gospe željeno zdravlje 5 kr, Marija Cvelbar sabrala u Rudolfovom (Kranjska) 54 kr., Sestra Christofora Turk 5 kr. 40 fil., K. Kopić 4 kr, Burić Tomo iz Pulja sabrao od raznih osoba 60 kr., M. ud. Škampitenda 5 kr., I. Cindrić 4 kr., I. Ciprijanović za zdravlje 4 kr., A. Rosmarin iz Sarajeva sabrao 3 kr. 60 fil., A. Markulin 10 kr., O. Vlak 5 kr., I. i T. Janeš 4 kr., S. Korajac 20 kr., A. Stepinac 5 kr., K. Švisković sakupila 4 kr., M. Pavlović 10 kr., I. Glavić 3 kr., N. N. 3 kr., M. Jurešić 4 kr., Novak Remuš 4 kr., H. Rački 3 kr., M. Sedlaček 20 kr., S. Fanijanovič 5 kr., A. Staver 5 kr., Neka Pobožna osoba 50 kr., Marija Korbić 20 kr., A. Klenovšek 4 kr., M. Rebec 20 kr., L. Švajher 8 kr., K. Poturica 4 kr., A. Kukuljan sakupila 17 kr., M. Ruter 5 kr., N. N. 10 kr., A. Jankoni 5 kr., M. Sinić 3 kr., N. Filić 3 kr., M. Mladenaja 10 kr., M. Kordić 10 kr., Kata Turčić p. Benèdeta 100 kr., Marijo N. u čašt N. G. L. 5 kr., A. Mardešić 5 kr., A. Kučić na nakanu 20 kr., F. Suvanić 4 kr., A. Bekrušić 10 kr., ista za zdravlje ljubav i mir 10 kr., I. Mardešiš 4 kr., Ana i Jelisova Caol 10 kr, I. Martinić 5 kr., M. Barčić 10 kr., Jedna obitelj 7 kr. 16 fil., Obitelj Ursičić 15 kr., Obitelj Šikić 4 kr.

Veledušnim dobročiniteljima, koji me tako ustrajno i veledušno podupiru u ovome na čast mile Djevice pothvatu, udijelila draga Gospa sve milosti i dobročinstva, koje sam za njih pred divnim kipom u Spilji molio.

O. Bernardin, Provin. kapucina.

☛ *Ovome broju prilažemo* **poštansku doznačicu** *svim našim dužnicima u Dalmaciji.*

Najusrdnije ih molimo, da svoju dužnost čim prije izvrše, te pošalju pretplatu.

Pri koncu smo godine, neka dakle niko ne oklijeva!

Mjesto da svaki **napose** *šalje novac i tako se suvišno troši za poštu, dobro i korisno bi bilo, kad bi se — kako smo već jednom čitatelje upozorili —* više *osoba u pojedinim mjestima složilo, te jedan u ime svih pošalje svotu naznačivši imena pretplatnika.*

Dok katolički listovi mole svoje čitatelje, da bi se sjetili svoga duga, druge novine obično mnogo ne mole, nego stvar jednostavno predadu u ruke odvjetniku.

Hajdemo da vidimo, tko od njih prije i lakše postigne svoje!.. ☚